

Риёзус солиҳийн шархи / Ҳаё ва унинг фазилати ҳамда у билан хулқланишга одатланмоққа тарғиб қилиш ҳақида / 998-ҳадис

998 - وَعَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا سَافَرَ فَأَقْبَلَ اللَّيْلُ قَالَ: «يَا أَرْضُ؛ رَبِّي وَرَبُّكَ اللَّهُ، أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّكَ وَشَرِّ مَا فِينِيْكَ، وَشَرِّ مَا حُلِقَ فِينِيْكَ، وَشَرِّ مَا يَدِبُثُ عَلَيْكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ أَسَدٍ وَأَسْوَدَ، وَمِنَ الْحَيَّةِ وَالْعَفْرَبِ، وَمِنْ سَاكِنِ الْبَلْدِ، وَمِنْ وَالِدٍ وَمَا وَلَدَ» رَوَاهُ أَبُو ذَوْدَ [د 2603].

«وَالْأَسْوَدُ» الشَّخْصُ، قَالَ الْحَطَّابِيُّ: «وَسَاكِنُ الْبَلْدِ»: هُمُ الْجُنُّ الَّذِينَ هُمْ سُكَّانُ الْأَرْضِ، قَالَ: وَالْبَلْدُ مِنَ الْأَرْضِ مَا كَانَ مَأْوَى الْحَيَّوَانِ، وَإِنْ لَمْ يَكُنْ فِيهِ بَنَاءً وَمَنَازِلُ، قَالَ: وَيَحْتَمِلُ أَنْ يَكُونَ الْمُرَادُ بِ«الْوَالِدِ»: إِبْلِيسَ «وَمَا وَلَدَ»: الشَّيَاطِينُ.

998. Ибн Умар розияллоху анхумодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам сафар қилсалар, кеч кирганда шундай дер эдилар: «Йаа арду, Роббии ва Роббуки Аллоҳ. Аъуузу билааҳи мин шаррик, ва шарри мaa фиики, ва шарри мaa хулиқо фиики, ва шарри мaa ядибуу ъалайки, ва аъуузу биллааҳи мин асадин ва асвада, ва минал хайяти вал акроби, ва мин саакинин балади ва мин ваалидин ва мaa валад».

* Маъноси: «Эй замин, сенинг Роббинг ҳам, менинг Роббим ҳам Аллоҳдир. Сенинг ёмонлигингдан, сендаги нарсаларнинг ёмонлигидан, сенда яратилган нарсаларнинг ёмонлигидан ва сенинг устингда юрувчи жамики жониворларнинг ёмонлигидан Аллоҳ номи билан паноҳ сўрайман. Шер ва катта илондан, илон ва чаёндан, бу ерларда яшовчиларнинг каттаю кичигидан Аллоҳ номи билан паноҳ сўрайман».

Абу Довуд ривояти.

Шарҳ: Пайғамбаримиз ер юзига жони бор каби хитоб қилғанлар. Қуръонда Нух түфлони воқеасида ҳам, «Эй ер, сувингни ютгин, эй осмон, ўзингни тутгин» (Ҳуд сураси, 44-оят) деб келган.

Хусусан оқшом бўлиб атроф қорайиб бошлаганда бу дуони айтиш, йўлдан адашиш ва шунга ўхшаш қоронғуда инсонниг бошига келиши мумкин бўлган ҳавфлардан паноҳ сўраш учундир.

Манба: hadis.islom.uz

